

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007
2, 8, 16, 17, 21 IR 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 12¹
STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Išvestinės finansinės priemonės – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 4 **15** dalies 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 punktuose nurodytos finansinės priemonės.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 39 dalimi:

„**39. Investicinė sąskaita – Europos ekonominės erdvės valstybėje, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje ar valstybėje, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, įsteigtoje finansų įstaigoje, subjekte, kuris laikomas mokėjimo paslaugų teikėju, arba šios įstaigos ar subjekto filiale arba nuolatinėje buveinėje, esančiuose minėtose valstybėse, nuolatinio Lietuvos gyventojo turima sąskaita, deklaruota kaip sąskaita, kurios lėšas nuolatinis Lietuvos gyventojas naudoja tik investicijoms į šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nurodytus finansinius produktus.**“

3. Buvusią 2 straipsnio 39 dalį laikyti atitinkamai 40 dalimi.

4. Pakeisti 2 straipsnio 40 dalį ir ją išdėstyti taip:

„40. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (~~toliau – Mokesčių administravimo įstatymas~~), **Pelno mokesčio įstatyme**, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (~~toliau – Civilinis kodeksas~~), Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (~~toliau – Baudžiamasis kodeksas~~), **finansų rinkas ir finansines paslaugas reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose** ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus).“

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Pajamų, išskyrus **per investicinę sąskaitą gautas pajamas**, pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas:“.

2. Papildyti 8 straipsnį 7 dalimi:

„**7. Pajamų per investicinę sąskaitą gavimo momentu laikomas lėšų išmokėjimas iš investicinės sąskaitos, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 12¹ straipsnį.**“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 12¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 12¹ straipsniu:

„**12¹ straipsnis. Per investicinę sąskaitą gautos pajamos**

1. Per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis laikomos pajamos iš investicijų į tokius finansinius produktus:

1) perleidžiamuosius vertybinius popierius, kuriais prekiaujama prekybos vietose, kaip jos apibrėžtos Finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau – prekybos vieta);

- 2) pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama prekybos vietose;
- 3) kolektyvinio investavimo subjektų vertybinius popierius;
- 4) išvestines finansines priemones, susietas su šios dalies 1–3 punktuose nurodytais finansiniais produktais;

5) sutelktinį finansavimą pagal 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937;

6) tarpusavio skolinimą pagal Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą.

2. Per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis nelaikomos pajamos, gyventojas gautos investuojant į finansinius produktus, išleistus vienetų, kuriuose tas gyventojas ir (arba) su juo susijęs asmuo turi daugiau kaip 10 procentų to vieneto akcijų, pajų, dalių, balsų dalyvių susirinkime ar kitų teisių į vieneto pelną ar pajamas.

3. Per investicinę sąskaitą gautoms pajamoms priskiriamos šios už investicinės sąskaitos lėšomis įsigytus finansinius produktus gautos pajamos:

1) palūkanos ir kitos pajamos, gautos už šio straipsnio 1 dalyje nurodytus finansinius produktus, išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno;

2) pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn šio straipsnio 1 dalyje nurodytus finansinius produktus.

4. Laikoma, kad lėšos išmokėtos iš investicinės sąskaitos, jeigu iš investicinės sąskaitos atlikto mokėjimo suma ar išimtos lėšos nebuvo naudojamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems finansiniams produktams įsigyti, lėšoms į kitą investicinę sąskaitą pervesti, išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su finansinių produktų įsigijimu ir perleidimu, taip pat investicinių sąskaitų tvarkymu, apmokėti. Jei uždarius investicinę sąskaitą joje esančios lėšos nepervedamos į kitą gyventojas investicinę sąskaitą, laikoma, kad šios lėšos išmokėtos iš investicinės sąskaitos. Investicinės sąskaitos uždarymu laikomi ir tie atvejai, kai sąskaita nebelaikoma investicine sąskaita gyventojas sprendimu arba gyventojas tapo nenuolatiniu Lietuvos gyventoju.

5. Apmokestinamosioms pajamoms priskiriamos iš investicinės sąskaitos išmokėtos lėšos (jų dalis), viršijančios į investicinę sąskaitą iki lėšų išmokėjimo įneštų lėšų sumą. Į investicinę sąskaitą įneštomis lėšoms priskiriamos visos į šią sąskaitą gautos mokėjimų sumos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas į investicinę sąskaitą gautas pajamas.

6. Nuolatinis Lietuvos gyventojas iš pajamų mokesčio, apskaičiuoto nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, sumos gali atskaityti užsienio valstybėje, išskyrus užsienio valstybes, įtrauktas į finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą, nuo šių pajamų sumokėto pajamų mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumą, jeigu yra pateikti įrodymai apie užsienio valstybėje nuo šių pajamų sumokėtą pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma yra mažesnė negu pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma. Jeigu per investicinę sąskaitą gautoms pajamoms priskiriamos pajamos, gautos keliose valstybėse, atskaitoma pajamų mokesčio suma apskaičiuojama atskirai nuo kiekvienoje valstybėje gautų pajamų. Sumokėtas pajamų mokestis atskaitomas neatsižvelgiant į mokestinį laikotarpį, kuriuo jis buvo mokamas.

7. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodytų įneštų lėšų suma viršija per mokestinį laikotarpį iš investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas, ši viršijanti sumos dalis perkeliama į kitą mokestinį laikotarpį.

8. Bet kokie nuostoliai, patirti iš investicinės sąskaitos lėšų įsigytus finansinius produktus perleidžiant susijusiam asmeniui už kainą, kuri yra mažesnė už tikrąją rinkos kainą, arba išlaidos, patirtos įsigyjant iš tokio asmens finansinių produktų už kainą,

didesnę nei tikroji rinkos kaina, neatskaitomi apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, gautas per investicinę sąskaitą.

9. Šio straipsnio nuostatos netaikomos pajamoms iš per investicinę sąskaitą įsigytų finansinių produktų, įskaitant šių produktų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamas, jeigu šios pajamos nebuvo įskaitytos į investicinę sąskaitą.

10. Dovanojimo ar paveldėjimo būdu gauti finansiniai produktai gyventojo sprendimu gali būti laikomi įsigytais per investicinę sąskaitą, apie tokį sprendimą informuojant mokesčių administratorių. Dovanojimo ar paveldėjimo būdu gautų finansinių produktų, laikomų įsigytais per investicinę sąskaitą, įsigijimo kaina apskaičiuojama šio Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka.

11. Nuolatinio Lietuvos gyventojo sąskaita deklaruojama mokesčio administratoriui kaip investicinė sąskaita centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

12. Gyventojas mokesčio administratorių informuoja apie mokestiniu laikotarpiu į jo deklaruotas investicines sąskaitas įneštas lėšas, mokestinio laikotarpio pradžioje šiose sąskaitose turėtą ankstesniais mokestiniais laikotarpiais įneštų lėšų likutį, mokestiniu laikotarpiu išmokėtų lėšų sumas, dovanojimo ar paveldėjimo būdu gautus finansinius produktus, laikomus įsigytais per investicinę sąskaitą, investicinės sąskaitos uždarymą ir kitą pajamų mokesčiui nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų apskaičiuoti reikalingą informaciją centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybės ne individualios veiklos turto, išskyrus finansinius produktus, įsigytus iš investicinės sąskaitos lėšų, ir individualios veiklos turtui priskirto nekilnojamojo pagal prigimtį daikto įsigijimo kaina ir su to turto ar daikto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybės susijusios išlaidos – šio Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka;“

2. Papildyti 16 straipsnį 4 dalimi:

„4. Per investicinę sąskaitą gautos apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Papildyti 17 straipsnį 7 dalimi:

„7. Šio straipsnio 1 dalies 20, 20¹, 20², 21 ir 30 punktų nuostatos netaikomos, jeigu minėtuose punktuose nurodytos pajamos gaunamos per investicinę sąskaitą.“

6 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Iš pajamų gali būti atimamos šios per mokestinį laikotarpį patirtos nuolatinio Lietuvos gyventojo išlaidos:

1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai **iki 2034 m. gruodžio 31 d.** sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal **iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas** gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

2) savo, sutuoktinio, iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai **iki 2034 m. gruodžio 31 d.** sumokėtos pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus **pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas pensijų kaupimo sutartis;**

2¹) pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias Lietuvos nuolatinis gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės negu 3 procentai šio gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;

3) už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jei už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo profesinio mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį grąžinta šios paskolos dalis;“.

7 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma yra mažesnė negu pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, tai atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus.“

2. Papildyti 37 straipsnį 7 dalimi:

„7. Per investicinę sąskaitą gautų pajamų dvigubas apmokestinimas panaikinamas leidžiant atimti užsienio valstybėje sumokėto pajamų mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumą šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

3. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. įsigyti šio įstatymo 6 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 12¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti finansiniai produktai gali būti laikomi įsigytais per investicinę sąskaitą, jeigu gyventojas tokių produktų įsigijimo kainą priskiria investicinei sąskaitai iki 2025 m. gruodžio 31 d. centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

4. Centrinis mokesčių administratorius iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia Seimo nariai:

Gintarė Skaistė

Mindaugas Lingė

Simonas Gentvilas

Gintautas Paluckas

Kęstutis Navickas

Algirdas Butkevičius

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė